

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0531.6.CHEM1.B/C.AI	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Analiza Instrumentalna Instrumental Analysis
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Chemia
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia licencjackie
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba/osoby przygotowująca kartę przedmiotu	Dr hab. Mieczysław Scendo, prof. UJK
1.6. Kontakt	scendo@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne	brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	Wykład - 30/20 godz., Ćwiczenia laboratoryjne – 30/20 godz.	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Egzamin pisemny. Odpowiedzi ustne i zredagowanie sprawozdań na podstawie wyników pomiarów z wszystkich ćwiczeń.	
3.4. Metody dydaktyczne	Słowne (wykład), praktyczne (ćwiczenia laboratoryjne)	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Douglas A. Skoog i inni, Podstawy chemii analitycznej, tom 2, PWN, Warszawa 2007. 2. W. Szczepaniak, Metody instrumentalne w analizie chemicznej, PWN, Warszawa 2007. 3. A. Cygański, Metody elektroanalityczne, WNT, Warszawa 1995. 4. A. Cygański, Podstawy metod elektroanalitycznych, WNT, Warszawa 1999. 5. J. Garaj i inni, Fizyczne i fizykochemiczne metody analizy, WNT, Warszawa 1981. 6. Z. Witkiewicz, Podstawy chromatografii, WNT, Warszawa 2005.
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> 1. J. Minczewski, Z. Marczenko, Chemia analityczna, tom 3, PWN, Warszawa 2001. 2. J. Łukasik, J. Namieśnik, Z. Jamrógiewicz, Podstawy analityki, tom 1-4, Wyd. Akademii Medycznej, Gdańsk 1992. 3. A. Hulanicki, Współczesna chemia analityczna, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001. 6. A.G. Whittaker, A.R. Mount, M.R. Heal, Chemia fizyczna (krótkie wykłady), Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu:</p> <p>C 1. Zapoznanie studentów z wybranymi metodami instrumentalnymi stosowanymi w analizie chemicznej substancji (wykład).</p> <p>C 2. Przygotowanie studentów do planowania i wykonywania analiz jakościowych i ilościowych z wykorzystaniem odpowiedniej aparatury pomiarowej (ćw. laboratoryjne).</p> <p>C 3. Wdrożenie studentów do poprawnego opracowania wyników pomiarów i formułowania odpowiednich wniosków (ćw. laboratoryjne).</p>
<p>4.2. Treści :</p> <p>1. Wykład: Wprowadzenie: Metody instrumentalne a metody analizy chemicznej (podobieństwa i różnice). Klasyfikacja metod. Kalibracja, wzorce i oznaczenia porównawcze. Spektroskopia absorpcyjna w nadfiolecie i zakresie widzialnym: Istota energii promienistej. Zakresy długości fali promieniowania elektromagnetycznego, analityczna przydatność różnych zakresów widma. Mechanizm powstawania widm absorpcyjnych. Elementy aparatury spektralnej (źródła światła, kuwety, monochromatory, detektory). Spektrometry jedno- i dwuwieżkowe. Prawa absorpcji i ich zastosowanie. Analityczna długość fali. Analiza jakościowa i ilościowa. Miareczkowanie spektrofotometryczne. Typy krzywych miareczkowania spektrofotometrycznego. Spektrofotometryczna metoda wyznaczania stałej równowagi reakcji</p>

dysocjacji. Zastosowanie metod w praktyce. **Refraktometria:** Zasada metody. Współczynnik załamania światła. Zasada odwracalności promieniowania. Kat graniczny i jego pomiar. Refrakcja właściwa i molowa. Analiza jakościowa i ilościowa. Aparatura. Zastosowanie refraktometrii. **Polarymetria:** Zasada metody. Metody polaryzacji światła. Właściwości światła spolaryzowanego. Aktywność optyczna substancji. Skręcalność właściwa. Metody analizy ilościowej. Aparatura. Zastosowanie polarymetrii. **Metody elektrochemiczne:** Ogólna charakterystyka metod. Aparatura do pomiarów elektrochemicznych. **Potencjometria i miareczkowanie potencjometryczne:** Elektrody pierwszego, drugiego i trzeciego rodzaju. Elektroda szklana. Elektrody jonoselektywne, budowa i przeznaczenie. Potencjał elektrody. Rodzaje ogniw i siła elektromotoryczna. Potencjometryczny pomiar pH. Metoda potencjometrii bezpośredniej. Metody miareczkowania potencjometrycznego. Typy krzywych miareczkowania potencjometrycznego. Zastosowanie potencjometrii. **Konduktometria i miareczkowanie konduktometryczne:** Przewodnictwo roztworów elektrolitów. Liczby przenoszenia i ruchliwość jonów. Aparatura i naczynka do pomiarów przewodnictwa. Stała naczynka. Konduktometria klasyczna i bezelektrodowa. Miareczkowanie konduktometryczne. Typy krzywych miareczkowania konduktometrycznego. Zastosowanie konduktometrii. **Chromatografia gazowa:** Podstawy teoretyczne. Aparatura. Typy kolumn. Gazy nośne. Rola fazy ruchomej i stacjonarnej. Wybrane detektory. Podstawowe parametry pomiarowe. Czas retencji. Przygotowanie próbek. Metody analizy jakościowej i ilościowej. Aparatura. Zastosowanie chromatografii gazowej. **Komputerowe wspomaganie pomiarów:** Układ kondycjonujący sygnał. Akwizycja danych. Oprogramowanie. Interfejsy komunikacyjne.

2. Laboratorium:

Studenci wykonują sześć ćwiczeń laboratoryjnych, które są tematycznie powiązane z treścią wykładów. Przed przystąpieniem do zaplanowanego ćwiczenia studenci muszą zaliczyć materiał teoretyczny dotyczący tematu ćwiczenia na podstawie odpowiedniej literatury. Zakres materiału i wykaz potrzebnej literatury są zestawione w instrukcji do poszczególnych ćwiczeń. Sposób przeprowadzenia pomiarów i opracowania wyników jest szczegółowo opisany w instrukcji do danego ćwiczenia. Tematy ćwiczeń oraz kolejność ich wykonania dla poszczególnych zespołów są podane w harmonogramie zajęć.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY:		
W01	Ma wiedzę z zakresu chemii analitycznej i instrumentalnej pozwalającą na teoretyczne uzasadnienie wyboru metody analitycznej, zna klasyczne metody analityczne oraz podstawy i możliwości wybranych metod instrumentalnych	CHEM1A_W06
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U01	Potrafi wykonywać analizy jakościowe i ilościowe z zastosowaniem metod klasycznych i wybranych metod instrumentalnych.	CHEM1A_U02
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy.	CHEM1A_K01

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)*		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01	+	-		-	-																
U01	-	-		-	+																
K01	+	-		-	+																

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	student uzyskał 60 - 69% poprawnych odpowiedzi
	3,5	student uzyskał 70 - 79% poprawnych odpowiedzi
	4	student uzyskał 80 - 89% poprawnych odpowiedzi
	4,5	student uzyskał 90 - 94% poprawnych odpowiedzi
	5	student uzyskał 95 - 100% poprawnych odpowiedzi
ćwiczenia (L)	3	student uzyskał 60 - 69% poprawnych odpowiedzi z kolokwium, wykonał wszystkie ćwiczenia i oddał wszystkie sprawozdania

	3,5	student uzyskał 70 - 79% poprawnych odpowiedzi z kolokwiiów, wykonał wszystkie ćwiczenia i oddał wszystkie sprawozdania
	4	student uzyskał 80 - 89% poprawnych odpowiedzi z kolokwiiów, wykonał wszystkie ćwiczenia i oddał wszystkie sprawozdania
	4,5	student uzyskał 90 - 94% poprawnych odpowiedzi z kolokwiiów, wykonał wszystkie ćwiczenia i oddał wszystkie sprawozdania
	5	student uzyskał 95 - 100% poprawnych odpowiedzi z kolokwiiów, wykonał wszystkie ćwiczenia i oddał wszystkie sprawozdania

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	60	40
<i>Udział w wykładach</i>	30	20
<i>Udział w laboratoriach</i>	30	20
<i>Inne</i>	-	-
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	65	85
<i>Przygotowanie do laboratorium</i>	20	25
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</i>	25	30
<i>Opracowanie sprawozdań</i>	20	30
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	125	125
PUNKTY ECTS za przedmiot	5	5

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....